

Ν' ἀκούσ' ἐκεῖ τρεῖς Τούρκισσες, τὲς τρεῖς βαρεῖες κυράδες,
ποῦ κλαίνει καὶ μοιρολογοῦν, ποῦ χύνουν μαῦρα δάκρυα

Ἦπ.

Β) Οὐσ. **1)** Ἀρμένιος Πόντ. (Ἄμισ. Χαλδ. κ.ά.)

2) Ἐφιάλης Μεγίστ.: Βαρὺς τὸν ἐπάτησεν. Συνών. βραχνᾶς. **3)** Χονδρὸν ξύλον μὲ τὸ ὅποιον κτυποῦν

καὶ καρφώνουν τοὺς πασσάλους Θεσσ. Θράκ. **4)** Ὑπὸ τοὺς τύπους ὁ βαρεῖός, ἡ βαρεῖα, βαρεῖα, βαρέα, τὸ βαρεῖό, βαρέο, σφῦρα βαρεῖα σιδηρουργείου ἢ λατομείου σύνθηθ.

καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Φρ. Ἄφ'σε τὴ βαρεῖα καὶ πιάσ' τ' ἀμόνι (ἐπὶ τοῦ ἀναγκαζομένου νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργον βαρύτερον) Πελοπν. (Λακων.) Ἄν

εἶσαι βαρέα βάρε κι ἂν εἶσαι ἀμόνι ἀδέχου (ἂν δύνασαι βλάπτει τὸν ἐχθρὸ σου καὶ ἂν δὲν δύνασαι ὑπόμενε) Πελοπν. (Μάν.) **5)** Θηλ. βαρεῖα, ἐν τῇ λογίᾳ γλώσση ὁ ἐπὶ τῆς

ληγούσης τιθέμενος τόνος, ὅταν αὕτη δὲν χωρίζεται ἀπὸ τὴν ἐπομένην λέξιν διὰ στίξεως, ὅστις ἀντιθέτως πρὸς τὴν λεγομένην ὀξεῖαν κλίνει πρὸς τὰ δεξιὰ (') κοιν.

6) Θηλ., ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσση ἢ ὁκὰ Ἦπ. (Ζαγόρ. Κόνιτς.) Θράκ. (Διδυμότ.) **7)** Θηλ. βαρέα, ρόπαλον Πόντ. (Ὀφ. Σαράχ.) **8)** Θηλ., σταφυλὴ μὲ μεγάλας ρῶγας Πελοπν. (Βούρβουρ. Μάν. Οἶν.) **9)** Πληθ. βαρεῖες (ἐνν. με-

ρεές), ἢ πλευρὰ τοῦ στατήρος διὰ τῆς ὁποίας ζυγίζεται μεγαλύτερον βάρος Ἰμβρ. Κρήτ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὸ καντάρι σέρνει ἀπὸ τοῖ βαρεῖες (ἀντίθ. σέρνει ἀπὸ τὸ ἀλαφρόες) Κρήτ. **10)** Πληθ. βαρεῖες, τὰ διὰ ξυλίνης σφύρας κτυπήματα τοῦ μεγάλου σημάτων τοῦ λεγομένου κοπάνου, τῶν ὁποίων ἡ βαρύτης, ἐπομένως καὶ ὁ ἦχος, βαίνει κατὰ χρονικὰ διαστήματα βαθμυδὸν ἐλαττουμένη καὶ τῶν ὁποίων τὸ τελευταῖον καταφέρεται ἰσχυρῶς Ἀθ.

Ἀντίθ. ἀλαφρόος.

βαρυσκανιάζω Μακεδ. (Φλόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. σκανιάζω.

Στενοχωρῶ πολὺ: Ἄσμ.

Σήμερα θέλα κατεβῶ κάτω 'ς τὴν κορὰ βρούσι
γιὰ νὰ 'βρω τὴν ἀγάπη μου νὰ τὴ βαρυσκανιάσω.

βαρυδκέλης ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ μεσν. παρ' Ἠσυχ. (ἐν λ. ὀχᾶσθαι) βαρυσκε-
λης = δυσκίνητος.

Βαθύς, ἐπὶ ὕπνου: Ὑπνος βαρυδκέλης.

βαρύσκεπτος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. σκέπτομαι.

1) Ὁ βαθέως σκεπτόμενος. **2)** Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δυσκόλως διαγινώσκει τις τὰς σκέψεις.

βαρύσκοπος ἐπίθ. Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Ἰθάκ. Κέρκ. Λευκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Σουδεν.) κ.ά. βαρύσκουπους Λυκ. (Διβύσσ.) βαρόσκοπος Ρόδ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. βαρύσκοπος.

1) Ὁ μὴ ἔχων ἀντίληψιν, ὁ νοθερὸς τὴν διανόησιν, ἀφυῆς ἰδίως ἐπὶ παιδίου μὴ δυναμένου νὰ μάθῃ γράμματα Θεσσ. (Ἄλμυρ.) Ἰθάκ. Κέρκ. Λευκ. Λυκ. (Διβύσσ.) Πελοπν. (Σουδεν.) Ρόδ. κ.ά. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαρυκέφαλος **Β 1**, ἐτι δὲ βαρύς **Α 13 ια**. **β)** Ὁ ὁμιλῶν βραδέως Πελοπν. (Βούρβουρ.) **II)** Ὁ ἔχων ἢ παράγων ἦχον ἰσχυρόν, ἐπὶ μουσικοῦ ὄργανου Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.): Ἄσμ.

Γιογκάρι μου, μπουζούκι μου, γιογκάρι μου καημένο,
γιογκάρι μου βαρύσκοπο, γιὰ δὲ βαρεῖς γιομάτα;
Ἀρκαδ.

βαρυστέναγμα τό, ΦΠανᾶ Λυρικ. 306 βαρυστέ-
ναγμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυστενάζω.

Βαθύς ἀναστεναγμὸς ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Καὶ μὲ τὸ βαρυστέναγμα φόβο καὶ λύπη σπείρει,
σὰν βλέπη τὸ κορμάκι τῆς 'ς τὸ χῶμα νὰ σαπίζη

ΦΠανᾶς ἐνθ' ἄν. Συνών. βαρξαναστενάγμα.

βαρυστενάζω Πόντ. (Κερασ.) βαρξαστενάζω Πελοπν. (Λάστ.) βαρξαστενάζω Μακεδ. (Σισάν.) βαρξαστε-
νάζω Χίος (Πυργ.) βαρξαστενάζω ΓΨυχάρ. Ἀγνή 76.
Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. στενάζω.

Ἀναστενάζω βαθέως ἐνθ' ἄν.: Πέθανιν οὐ καημένους
πικραμένους σὰν τ' χουλή, τρεῖς φουρὲς βαρξαστέναξι κ' ἔδουκι
τ' ψυχὴ τ' Σισάν. Συνών. βαρξαναστενάζω, βαρυ-
ναστενάζω.

βαρυστέναχτος ἐπίθ. ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3, 6 — Λεξ.
Δημητρ. βαρξαστέναχος ΚΧρηστομ. Κερέν. κούκλ. 73.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυστενάζω.

1) Ὁ βαρέων στεναγμῶν πρόξενος Λεξ. Δημητρ.: Βα-
ρυστέναχτη ἀρρώστια. **2)** Ὁ βαθέως στενάζων ΑΒαλαωρ.
ἐνθ' ἄν. ΚΧρηστομ. ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Τὸ κῦμα πλένει τὸ κορμί, τὰ δάκρυα τὴν καρδιά τῆς,
ἡ βαρυστέναχτη ψυχὴ θὰ λάβῃ τὴ γιαιοτριά τῆς

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν.

βαρυστοιχειώτης ἐπίθ. ἀμάρτ. βαρυστοιδειώτης
Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύς, τοῦ οὐσ. στοιχειὸ καὶ τῆς κα-
ταλ. -ώτης.

Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ βλέπη τὰ φαντάσματα. Ἀντίθ.
ἀλαφροστοιχειώτης.

βαρυστοιχηματίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρυ- καὶ τοῦ ρ. στοιχηματίζω.

Ὀρίζω, προτείνω βαρὺ στοιχίημα: Βαρυστοιχηματίζουν
τὰ κεφάλαια τοὺς ποιὸς νὰ πάῃ πλεὰ γλήγορα 'ς τὴ μάνα του
(ἐκ παραμυθ.) Νίσυρ. || Ἄσμ.

Ὁ βασιλεὺς κι ὁ Μαβιανὸς μαζί τρώσι γαῖ πίνου

γαῖ μέσ' 'ς τὸ φά καὶ μέσ' 'ς τὸ πιε βαρυστοιχηματίζουν

Ἀπύρανθ.

βαρυστοιχίζω ἀμάρτ. βαρξστοιχίζω Πελοπν.
(Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύστοιχος.

Ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω: Ἄσμ.

Γυναῖκα, βαρξστοίχισα | 'ς τὰ χιόνια καὶ 'ς τὰ πάγουρα
καὶ θεὸν νὰ πάου 'ς τὴ φυλακή.

βαρύστοιχος ἐπίθ. Κάρπ. βαρόστοιχος Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρύς καὶ τοῦ οὐσ. στοιχειό.

1) Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον τὰ φαντάσματα ἐμφανίζον-
ται ὡς κακοποιὰ Κάρπ. **2)** Βάρυπνος 1, ὁ ἰδ., Με-
γίστ.

βαρυστομαχιά ἢ, σύνθηθ. βαρξστομαχιά Λεξ. Δη-
μητρ. βαρξστομαχιά Ζάκ.—Λεξ. Πρω. βαρξστομαχιά
Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρυστόμαχος.

Ἡ βάρυνσις τοῦ στομάχου ἐκ δυσπεψίας. Συνών.
βαρυστομάχιασμα, βαρυστομαχίλα.

βαρυστομαχιάζω σύνθηθ. βαρξστομαχιάζω πολ-
λαχ. βορ. ἰδιωμ. βαρξστομαχιάζω Κύπρ. βαρξστομα-
χιάζω Λεξ. Πρω. βαρξστομαχιάζω Ἰων. (Κρήν.) Μῆλ.
κ.ά.—Λεξ. Πρω. βαρξστομαχιάζω Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαρυστομαχιά.

Αισθάνομαι δυσπεψίαν ἢ βάρος εἰς τὸν στόμαχον ἔνθ' ἄν. : Ἐφαγα πολὺ καὶ βαρυστομάχιασα σύνηθ.

βαρυστομάχιασμα τό, σύνηθ. βαρυστομαχίασμα πολλαχ. βορ. ιδιωμ. βαρυστομάχιασμα Ἰων. (Κρήν.) Μήλ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. βαρυστομαχιάζω.

Βαρυστομαχιά, ὁ ἰδ.

βαρυστομαχίλα ἡ, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρυστόμαχος καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

Βαρυστομαχιά, ὁ ἰδ.

βαρυστόμαχος ἐπίθ. σύνηθ. βαρυστόμαχους πολλαχ. βορ. ιδιωμ. βαρυστόμαχος Λεξ. Πρω. βαρυστόμαχος Σκῦρ. βαρυστόμαχος Σῦρ. κ.ά.—Λεξ. Βυζ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. βαρυστόμαχος Θράκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὐσ. στομάχι.

1) Ὁ προξενῶν βάρος εἰς τὸν στόμαχον, δύσπεπτος σύνηθ. : Βαρυστόμαχο φαεῖ. Τὰ φασόλια εἶναι βαρυστόμαχα.

2) Ὁ πάσχων ἀπὸ χρονίαν δυσπεψίαν Λεξ. Δημητρ.

βαρυσυννεφιά ἡ, πολλαχ. βαρυσυννεφιά Α.Ρουμ. (Καρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. βαρὺς καὶ τοῦ οὐσ. συννεφιά.

Ἡ λίαν συννεφώδης κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιράς ἔνθ' ἄν. : Ποίημ.

Ἐτούτη ἡ βαρυσυννεφιά, ἡ σκοτιδιά, ὁ βρόντος

σὲ ἄλλο δὲν κατήντησε παρὰ δροσιὰ νὰ βρέξῃ

ΣΠερσιὰδ. Σκλάβ. 65.

βαρυσυννεφιασμένος ἐπίθ. ΓΞενοπ. Ἀναδυομέν. 164.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρὺ- καὶ τοῦ συννεφιασμένος μετοχ. τοῦ ρ. συννεφιάζω.

Ὁ σκεπασμένος ἀπὸ πυκνὰ σύννεφα, ὁ λίαν συννεφώδης : Οὐρανὸς βαρυσυννεφιασμένος.

βαρύσωμος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. βαρύσωμος.

Ὁ ἔχων σῶμα βαρὺ. Συνών. βαρύψυχος 2, παχύς, χοντρός, ἀντίθ. ἀγγελικᾶτος 2, ἀδύναμος 2, ἀλαφρόψυχος.

βαρυσταξιδάρις ἐπίθ. Χίος.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρὺ-, τοῦ οὐσ. ταξίδι καὶ τῆς καταλ. -άρις.

Ὁ κάμων ταξίδια μακρᾶς διαρκείας : Ἄσμ.

Μηδ' ἀφ' τὸν ἥλιο μ' ἄσκημη μηδὲ τοῦ ἡλιοῦ καμένη,

μόν' ἀφ' τὸν ἄντρα τὸν κακὸν τὸν βαρυσταξιδάρι,

ὅπου μοῦ δίνει τὸ ψωμὶ 'ς τοῦ μαχαιριοῦ τὴ μύτη,

ὅπου μοῦ δίνει τὸ τυρὶ 'ς τοῦ πιρουνιοῦ τὸ δόντι

(μ' = εἶμαι).

βαρύτιμος ἐπίθ. Θήρ. Κύρ. Πόντ. (Οἶν.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βαρύτιμος.

Ὁ ἔχων μεγάλην ἀξίαν, πολύτιμος ἔνθ' ἄν. : Λαχτυλίδι βαρύτιμο Θήρ. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Κ.Δ. (Εὐαγγ. Ματθ. 26,7) «μύρου βαρυτίμου». Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. Πόντ. (Χαλδ.) Θηλ. Βαρότιμη Μεγίστ.

βαρυτιμῶ Μακεδ. (Χαλκιδ.) Μετοχ. βαρυτιμήμενος Θάσ.

Τὸ μεσν. βαρυτιμῶ. Πβ. Σουτῖδ. «τιμιουλκῶν ἔλκων τὴν τιμὴν τούτέστι βαρυτιμῶν».

Ὁρίζω τίμημα μέγα : Ἄσμ.

Κι ἂν δὲν μὲ φτάσουν οὐδ' αὐτά, δίνουν κι τὰ φλουριά μου,

δίνουν τοῦ δαρδαρῆζικου τοῦ βαρυτιμήμενου,

ἀπὸ τοῦ βαρυτίμησαν 'ς τὴν Πόλ' οἱ γιρουντιᾶδες.

Μετοχ. = ὁ ἔχων μεγάλην ἀξίαν, πολύτιμος ἔνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Πουλῶ τοῦ κουδουλοῦ μου τοῦ βαρυτιμήμενου,

ἀπὸ τοῦ τοῦ τιμήσανι ἰννεὰ χιλιάδες ἄσπρα.

Θάσ.

βαρύτονος ἐπίθ. σύνηθ. ὡς μουσικὸς ὄρος.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βαρύτονος.

Ἐπὶ ἀοιδοῦ, ὁ ἔχων ἐνδιάμεσον φωνὴν μεταξὺ ὀξυφώνου καὶ βαθυφώνου.

βαρυφαίνομαι πολλαχ. βαρυφαίνουμι βορ. ιδιωμ. βαρυφαίνομαι Τηλ. κ.ά.—Λεξ. Πρω. Δημητρ. βαρυφαίνομαι Θράκ. Καπ. (Σιλ.) Κρήτ. Νάξ. (Δαμαρ.) Νίσυρ. Ρόδ. Σύμ. κ.ά.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρὺ- καὶ τοῦ ρ. φαίνομαι.

Μόνον κατὰ τρίτον πρόσωπον, φαίνεται βαρὺ, δυσάρεστον, κακὸν ἔνθ' ἄν. : Εἴμαστε ἀλλεῶτικα μαθημένοι καὶ μᾶς βαρυφαίνεται. Μὴ σοῦ βαρυφαίνεται πολλαχ. Ἐβαροφάνην του ποῦ τοῦ μίλησα Ρόδ. || Ἄσμ.

Μελαχρινάκι σέ 'πανε καὶ μὴ σοῦ βαροφάνη,

μαῦρο 'ν' γαί τὸ γαρέφαλο, πουλειέται μὲ τὸ δράμι

Κρήτ.

Μιὰ περδικούλλα κάθονταν ψηλὰ 'ς ἓνα λιθάρι,

περιγελάει τὸν κυνηγὸ ποῦ δὲν τὴν τουφεκάει

κι ὁ κυνηγὸς σὰν τό 'μαθε πολὺ τοῦ βαρυφάνη

Ἡπ. (Τζουμέρκ.) Συνών. κακοφαίνομαι, ἀντίθ. καλοφαίνομαι.

βαρύφαιστος ἐπίθ. Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρὺ- καὶ τοῦ ὑφαισα ἄορ. τοῦ ρ. ὑφαίνω.

Ὁ δυσκόλως ὑφαινόμενος.

βαρυφημισμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. βαρυφουμισμένος Κύρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. βαρὺ- καὶ τοῦ φημισμένος μετοχ. τοῦ ρ. φημίζω.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ φήμη εἶναι εὐρύτατα διαδεδομένη, πολύφημος, διάσημος : Ἄσμ.

Παπᾶ, παπᾶ, τὴν κόρη σου τὴν βαρυφουμισμένην,

ἀπὸ τὴν ἐφουμίσασιν παπᾶδες καὶ γουμένοι.

Συνών. ἀκουστός 3, ξακουσμένος, ξακουστός.

βαρυφορτώνω πολλαχ. βαρ'φορτώνων Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. βαρσοφορτώνω ἑνιαχ. βαρσοφορτώνων Θεσσ. βαρσοφορτώνω Κρήτ. Μετοχ. βαρυφορτωμένος σύνηθ.

Τὸ μεσν. βαρυφορτώνω, παρ' ὃ καὶ βαρσοφορτώνω. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 739 (ἐκδ. G Wagner σ. 167) «νὰ σᾶς βαρυφορτώνουσι, νὰ σᾶς ραβδοκοποῦσιν» καὶ στ. 635 «διὰ τ' ἀπανωγόμια ποῦ βάνουν εἰς τὴν μέσην καὶ βαρσοφορτώνουν σὰς ἕως νὰ ἀναπνῆτε».

1) Ἐπιβάλλω, ἐπιθέτω βαρὺ φορτίον ἔνθ' ἄν. : Βαρυφόρτωσε τὸ ζῶο κι ἀπόστασε 'ς τὸ δρόμο. Βαρυφορτώνεται μὲ ψώνια πολλὰ καὶ κουράζεται. Βαρυφορτωμένο ἄλογο-μουλάρι κττ. πολλαχ. Βουνὰ βαρσοφορτωμένα (τὰ σκεπασμένα ἀπὸ βαρὺ στρῶμα χιόνος) Κρήτ. || Παροιμ. Βαρυφορτωμένο σπίτι σὰν τοῦ Γύφτου τὴν καλύβα (εἰρων. ἐπὶ οἰκίας στερουμένης καὶ τῶν ἀναγκαίων σκευῶν καὶ ἐπίπλων) Ἰόνιοι Νῆσ. || Ἄσμ.

Ἄιτε, βρ' Ἀπρίλι δροσερὲ καὶ Μάι μὲ λουλούδια,

ὅλο τὸν κόσμον γέμισες λουλούδια καὶ καλούδια

κ' ἐμὲ μὲ βαρυφόρτωσες τὴν ὁμορφή γυναικα

Πελοπν. 2) Μεταφ. ἐπιβαρύνω Λεξ. Δημητρ. : Βαρύ-

